

Poikkeuksellinen säännöllinen työaika. Pelastuslaitos/hyvinvointialue.

18/2022, annettu 27.1.2023

Oikaisuvaatimus hyväksyttiin osittain.

Huom. Annettu liitepäätöksenä. Liitteitä ei ole mukana tässä päätöksen lyhennelmässä.

Oikaisuvaatimuksen tekijä: X:n pelastuslaitos / X:n hyvinvointialue

Vireille: 28.11.2022

Oikaisuvaatimuksen
kohde: Lounais-Suomen aluehallintoviraston työsuojelun vastualueen päätös LSAVI/13611/2022 (A:n paloaseman pelastus- ja ensihoitohenkilökunta), joka on annettu 27.10.2022 (liite nro 1). Aluehallintovirasto on oikaissut mainittua päätöstään 28.11.2022 ja korvannut sen päätöksellään LSAVI/13611/2022 (liite nro 2).

Oikaisuvaatimus liitteineen ja henkilöstön edustajien lausumat ovat työneuvoston päätöksen liitteinä (oikaisuvaatimus liite nro 3 ja lausumat liitteet nro 4-5). Työnantajalla ei ole ollut täydennettävää henkilöstön edustajien lausumien johdosta.

TYÖNEUVOSTON PÄÄTÖS

Oikaisuvaatimus hyväksytään osittain ja näin ollen lupaehdosta 1 c kumotaan paikallista sopimista edellyttävä osuus.

Oikaisuvaatimus hylätään siltä osin kuin siinä on vaadittu muuttamaan lupaehtoa 1 c niin, että työnantajalla olisi oikeus oman harkintansa mukaan järjestää säännöllinen viikoittainen työaika keskimäärin enintään 40 tunniksi.

Asian käsittely palautetaan kumotulta osin aluehallintovirastoon. Aluehallintoviraston tulee, tämän päätöksen saatua lainvoiman, omasta aloitteestaan ottaa asia uudelleen käsiteltäväkseen. Oikaisuvaatimuksen tekijän suostumuksella asia voidaan ottaa aluehallintovirastossa uudelleen käsiteltäväksi jo ennen kuin tämä päätös on saanut lainvoiman.

Päätöksen perustelut

Työneuvosto harkitsee oikeaksi hyväksyä työnantajan oikaisuvaatimuksen siltä osin kuin se koskee lupaehdossa 1 c olevaa edellytystä paikallisesta sopimisesta. Näin ollen lupaehdossa 1 c kumotaan osuus, joka kuuluu: ”Säännöllinen työaika voidaan nostaa enintään 42 tuntiin keskimäärin enintään 52 viikon ajanjakson aikana, jos niin paikallisesti sovitaan. Paikallisen sopimuksen voivat tehdä työnantaja ja 36 §:n 2 momentissa tarkoitettu työntekijöiden edustaja. Säännöllisen työajan tasoittumisjakso on 40 viikkoa.”

Mainitun osuuden kumoaminen johtaa siihen, että viikoittaisen säännöllisen työajan määrääminen jää luvassa vaillinaiseksi. Oikaisuvaatimuksen kohteena olevasta aluehallintoviraston päätöksestä käy ilmi, että työsuojeluviranomainen on viimeaikaisessa lupakäytännössään käyttänyt vastaavaa lupaehtoa myös muissa hyvinvointialueille myönnettyissä poikkeusluvista. Näin ollen työneuvosto ei ole katsonut tarkoituksenmukaiseksi laatia itse uutta viikoittaista säännöllistä työaika koskevaa lupaehtoa ja on päättänyt hylkäämään työnantajan vaatimuksen. Jotta aluehallintovirasto voisi harkita lupaehtojen tarkoituksenmukaista kokonaisuutta, harkitsee työneuvosto oikeaksi palauttaa asian kumotulta osin aluehallintovirastoon uudelleen käsiteltäväksi.

Työneuvosto kiinnittää huomiota siihen, että aluehallintovirasto voi harkintansa mukaan myöntää luvan teettää keskimääräistä enintään 42 tunnin pituista viikoittaista työaika, mutta sillä ei ole toimivaltaa asettaa luvan edellytykseksi paikallisen tai minkään muunkaan sopimuksen solmimista.

Lupaehdossa 1 c viitataan työaikalain 36 §:n 2 momenttiin, mutta siitä ei kuitenkaan selviä, miten työntekijäpuolen edustaja luvassa tarkoitetussa paikallisessa sopimisessa määräytyy.

Tältä osin lupaehto ei ole riittävän selkeä tai tarkkarajainen. Työaikalain 36 §:n 2 momentissa säädetään yleissitovaan työehtosopimukseen perustuvan säännöllistä työaika koskevan paikallisen sopimuksen solmijoista. Näin ollen siihen viittaamista lupaehdoissa ei voida pitää asianmukaisena.

Poikkeusluvassa on kysymys työsuojeluvaatimuksista poikkeamisesta. Lupaehtojen on oltava tarkkarajaisia ja täsmällisiä sekä sellaisia, jotka mahdollistavat niiden noudattamisen valvonnan. Lisäksi on otettava huomioon, että jos paikallinen sopiminen ei ole mahdollista työhön sovellettavan työ- tai virkaehtosopimusmääräyksen perusteella, ei sitä voida mahdollistaa myöskään poikkeusluvan ehdolla.

Sovelletut lainkohdat

Hallintolain (434/2003) 44 ja 49 g §:n (581/2010) 1 momentti.

Työaikalain (872/2019) 5 ja 25 § sekä 39 §:n 1 momentin 1 kohta.

Päätös on yksimielinen ja se perustuu puheenjohtaja Ahtelan sekä jäsenten Douglas, Hjelt, Lahti-Leeve ja Rautio mielipiteeseen.